

dorpsorgaan

spaarndam

dorpsorgaan spaarndam

SPECIAAL NUMMER / Uitbreiding Mooie Nel

BLAD VAN DE DORPSRAAD SPAARNDAM

onder verantwoordelijkheid van de redactie.

12e jaargang 1978 - no. 4

Redactieleden:

P. G. Balm, Grote Sluis 20

M. C. A. Hirdes-v/d Heijden, Chr. Bruningsstr. 11

E. Huttinga, IJdijk 27

J. J. van Nus, Conradstraat 5

C. van Reijendam, Westkolk 4

G. W. Spierenburg - Hannenberg, Kerklaan 26

M. Tijssen, Pol 44

D. A. Verdurmen, Visserseinde 71

Redactie-adres: Visserseinde 71, Spaarndam

T E N G E L E I D E

Bij de voorbereiding van het beschermd Dorpsgezicht Spaarndam, is door de redactie van dit blad in 1975 een speciaal Dorpsorgaan uitgegeven. De inrichting van het recreatiegebied, waarvan het deelplan Mooie Nel deel uitmaakt en de centrumfunctie, die Spaarndam toen nog was toegedacht, hebben hierin reeds ruime aandacht gekregen.

De op handen zijnde Mooie Nel-uitbreiding is voor de redactie opnieuw aanleiding een speciaal nummer van het Dorpsorgaan uit te geven. Naast gegevens uit de inspraaknota van de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude, een nota hierover van de Dorpsraad Spaarndam en enkele brieven van de werkgroep "Maak Spaarndam weer veilig", treft U in deze speciale uitgave ook artikelen aan van enkele dorpsgenoten, die op uitnodiging van de redactie een bijdrage hebben geleverd. De redactie meent U hiermede zo goed mogelijk te kunnen informeren over de verschillende meningen en zienswijzen binnen onze dorps-gemeenschap.

Hoewel deze meningen en zienswijzen tegenstrijdig kunnen zijn, kan en mag er niet getwijfeld worden aan het streven van de verschillende schrijvers om de Spaarndamse belangen vanuit hun eigen visie te willen dienen.

DE REDAKTIE

MOOIE NEL - UITBREIDING

De afgelopen maanden zijn er in totaal vijf informatieavonden gehouden door de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude. De bedoeling van deze avonden was de in deze omgeving wonende bevolking te informeren over de plannen, die ontwikkeld worden voor uitbreiding van de Mooie Nel. Speciaal voor deze inspraakavonden was een nota geschreven, waarin uitvoerig het een en ander is uiteengezet. In deze nota worden onder meer drie mogelijkheden voor Mooie Nel-uitbreiding in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude aangegeven. Deze drie mogelijkheden zijn echter slechts een nadere uitwerking van de vanaf 1968 bestaande plannen om te komen tot Mooie Nel-uitbreiding, oostelijk van de bestaande waterplas.

De inspraakavonden zijn gehouden in de gemeenten Haarlem (2 maal), Haarlemmerliede en Spaarnwoude (2 maal) en Velsen (1 maal). Hoewel Spaarndam midden in het desbetreffende waterrijke gebied ligt en mogelijk van deze toekomstige wateruitbreiding ook de gevolgen zal ondervinden, hebben de verantwoordelijke overheden het niet nodig gevonden ook in Spaarndam een inspraakavond te houden.

Om U echter over al deze voornemens en/of plannen zo goed mogelijk in te lichten, heeft de redactie een uittreksel gemaakt van de inspraak-nota deelgebied Mooie Nel. De vooral hierin voor Spaarndam van belang zijnde punten, hebben in dit uittreksel extra aandacht gekregen. We hopen hiermede Uw belangstelling te wekken voor de Spaarndamse belangen, die in het geding zijn bij de op handen zijnde Mooie Nel-uitbreiding.

Ter verduidelijking, is aansluitend aan het uittreksel van de nota, een tekening van het deelplan Mooie Nel opgenomen. In deze tekening is aangegeven de door de Stichting Recreatiegebied voorgestane water-uitbreiding oostelijk van de Mooie Nel in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

Uittreksel uit de nota, zoals die is uitgegeven door de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude met betrekking tot de inspraak over het Mooie Nel-gebied.

DOEL: Mening van Bestuur Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude was en is:

Voor opvang van belangrijke groepen recreanten is het noodzakelijk in het deelgebied Mooie Nel nieuwe waterpartijen aan te leggen, bedoeld voor oeverrecreatie, de kleine watersport en de sportvisserij.

Ook in het VOORONTWERP (1968) werd dit reeds voor het zuidwestelijke deel van het totale gebied als doelstelling opgenomen.

Voor ONTSLUITING van het gehele gebied zal aan de volgende uitgangspunten moeten worden voldaan:

- goede voorzieningen voor fietsers en voetgangers
- doorgaand autoverkeer moet zo weinig mogelijk voor komen
- de belangrijkste recreatievoorzieningen moeten met de auto bereikbaar zijn.

Het DORP SPAARNDAM zal een WATERSPORTCENTRUM kunnen worden.

Uitgesproken wordt, dat de in 1968 geformuleerde doelstellingen bijna nog allemaal van toepassing zijn. Over Spaarndam wordt nu opgemerkt:

BEKEKEN moet worden of het CENTRUM VOOR DE WATERSPORT niet beter bij PENNINGSVEEER gelegd kan worden in plaats van bij SPAARNDAM.

VERANDERDE OMSTANDIGHEDEN

- bevolkingsgroei lager uitgevallen dan werd verwacht
- behoefte aan OPEN LUCHT RECREATIE is echter groot gebleven voor dit deel van de RANDSTAD
- op basis van prognose van 1973 verwacht men voor het MOOIE NEL GEBIED na uitbreiding op topdagen aan 10.000 personen aantrekkelijke mogelijkheden te kunnen bieden.

het blijkt dat er grote behoefte is aan allerlei vormen van oeverrecreatie en kleine waterrecreatie, die vanaf de oever veilig kunnen worden bedreven (voorbeelden noemen).

In andere delen van het gebied is daarvoor te weinig gelegenheid.

- Sterkere weerstand te constateren tegen verkeersvoorzieningen (vooral autowegen) en aantasting van het landschap en de natuur.

Voor een GOEDE BEREIKBAARHEID VAN HET MOOIE NEL-GEBIED wordt o.m. opgemerkt:

- een ontsluiting voor het IJMONDGEBIED, waarbij VERKEERSSITUATIE in SPAARNDAM moet verbeteren
- een ontsluiting voor de gemeente HAARLEM in het zuidwesten van het recreatiegebied
- een ontsluiting voor Amsterdam.

Technisch onderzoek naar de uitbreidingsmogelijkheden van de Mooie Nel heeft uitgewezen, dat:

- Mooie Nel naar de oostzijde kan worden uitgebreid (huidige plan)
- Uitbreiding op een andere plaats levert problemen op
- In verband met beperking van grondverzet wordt gedacht de Mooie Nel-uitbreiding op BOEZEMPEIL in plaats van op POLDERPEIL te realiseren
- Doorgraving van LAGEDIJK wordt voorlopig niet wenselijk geacht.

In de CONCLUSIE wordt voorgaande samengevat en luidt o.m.:

- de doelstellingen, opgenomen in het voorontwerp zijn voor een groot deel nog van toepassing
- ondanks wijzigingen in bevolkingstoename blijkt behoefte openlucht-recreatie groot
- verkeersdrukte in het deelgebied Mooie Nel gedeeltelijk opvangen op het bestaande wegennet, zodat aantasting van landschap beperkt blijft
- vergroting van het wateroppervlak zal hetlandschap veranderen, maar hoeft echter het bestaande karakter niet wezenlijk aan te tasten.
- een uitbreiding van de Mooie Nel dient aan de oostkant van de bestaande plas te komen (poldergebied van Haarlemmerliede & Spaarnwoude)
- de voorkeur moet worden gegeven aan een plas op boezempeil.

GEDACHTENONTWIKKELING EN BEELDVORMING

Na uitbreiding van de MOOIE NEL zal men drie plassen rond Spaarndam aantreffen, die zich zullen kenmerken door een "eigen" zelfstandigheid, doch wel met elkaar in verbinding kunnen staan.

De BESTAANDE MOOIE NEL zal vooral bestemd kunnen blijven voor het type watersport, dat nu reeds op deze plas plaatsvindt met PENNINGSVEEER als CENTRUM.

De westoever van de Mooie Nel (Schoteroog) zal met het ook op de gunstige ligging ten opzichte van de wind veel gericht zijn op aanlegmogelijkheden voor de watersport.

De oeverrecreatie zal hier vooral een kijkfunctie betreffen (kijken naar het gebeuren op het water).

Het is mogelijk en GEWENST in de plas ten NOORDEN van SPAARNDAM voorzieningen te treffen om thuishavenaccommodatie te bieden aan GROTE boten (voordeel hiervan is, dat de grote schepen geen beslag leggen op de Mooie Nel en geen last van de Sluis hebben om groter vaarwater te bereiken).

Aansluitend hieraan zou te zijner tijd nagegaan kunnen worden of uitbreiding van het wateroppervlak hier zinvol is.

De UITBREIDING van de MOOIE NEL kan in het bijzonder worden benut om voldoende ruimte voor de oeverrecreatie te maken.

Uit onderzoek van de provincie Noord Holland is gebleken, dat gemiddeld 11,5% van de bevolking op een zomerzondag aan het water zit. Dit is meer dan tweederde van het aantal mensen, dat dan in de natuur hun vrije zondag doorbrengt.

Oeverrecreatie kan op verschillende manieren plaatsvinden: zowel aan als in en op het water.

RELATIES MET SPAARNDAM EN PENNINGSVEEER

SPAARNDAM zal vanwege haar KWETSBAARHEID en HISTORISCH KARAKTER meer dan het voorontwerp aangeeft, MOETEN WORDEN ONTZIEN.

De uitbreiding van de Mooie Nel zal in direkte zin nauwelijks een andere relatie met Spaarndam laten zien dan een visuele. Een en ander wordt afgeleid uit de gedachtebestemming voor de intensieve oeverrecreatie rond de uitbreiding van de Mooie Nel en uit de handhaving van de Lage Dijk.

Zoals reeds gesteld, zal de Mooie Nel vooral bestemd blijven voor de grotere watersport. Mede gezien de aanwezigheid van enkele jachthavens bij Penningsveer is het gewenst ter ondersteuning van de huidige functie Penningsveer de mogelijkheid te bieden hieraan uitbreiding te geven.

Ook ten behoeve van de OEVERRECREATIE zal de functie van PENNINGSVEEER in belangrijke mate kunnen toenemen. Aan een goede landschappelijke inpassing zal echter veel aandacht moeten worden geschonken.

Een zodanige funktietoekenning zal het mogelijk maken de RECREATIEVE ONTWIKKELING van SPAARNDAM minder STERK aan te zetten en meer ACCENT te geven aan de WOONFUNKTIE en het BEHOUD VAN HET HISTORISCH KARAKTER.

LANDSCHAPPELIJKE ASPEKTEN VAN EEN UITBREIDING VAN DE MOOIE NEL

Een goed ingericht landschap rond de uitbreiding van de Mooie Nel zal de aantrekkelijkheid van het centrale deel van het recreatiegebied kunnen verhogen. Gezien het reeds bestaande landschap met veel water, behoeft een uitbreiding van de Mooie Nel, welke min of meer een spiegelbeeld is van de bestaande situatie, geen wezensvreemd element te vormen.

DOELSTELLINGEN

1. Het inrichten van grote, vrij toegankelijke oeverstroken ten behoeve van de OEVERRECREANTEN, die in de overige deelgebieden niet of in onvoldoende mate aanwezig zijn.
2. Het verruimen van het waterareaal, vooralsnog gescheiden van de bestaande Mooie Nel, zodat de kleinwatersport beter tot ontwikkeling en de grotere watersport in de bestaande plas meer tot haar recht kan komen.
3. Het handhaven van de Lage Dijk als recreatieve ontsluitingsweg in dit gebied.

In totaal zijn drie zgn. VERKENNINGEN uitgewerkt. Voor alle verkenningen geldt:

1. De ontwikkeling van de plas ten noorden van Spaarndam als thuishavenaccommodatie voor de grootste categorie watersport wordt niet beïnvloed door de keuze uit één der drie verkenningen en is daarom niet verder uitgewerkt.
2. Er is gebleken, dat de ontsluiting met autowegen in hoofdlijnen voor alle verkenningen hetzelfde dient te zijn en wel als volgt:
 - a. voor ontsluiting vanuit het centrale deel van Haarlem is een nieuwe c.q. verbeterde oeververbinding nabij Penningsveer nodig.
 - b. voor ontsluiting vanuit Haarlem-Schalkwijk en vanuit het zuidoosten (delen van Amsterdam) is een omleidingsweg rondom Haarlemmerliede nodig.
 - c. voor de ontsluiting vanuit Haarlem Noord en de IJmond is een omleidingsweg rond de plas ten Noorden van Spaarndam nodig.

Bovenstaande HOOFDONTSLUITINGEN zijn ONONTBEERLIJK: zonder realisering daarvan is verdere ontwikkeling van het centrale deel van het recreatiegebied niet verantwoord.

VERKENNING I : Beperkte wateroppervlakuuitbreiding rondom de kern Penningsveer. Het dorp SPAARNWOUDE ligt op zodanige afstand van het nieuwe water, dat het zijn huidige karakter kan behouden.

VERKENNING II : Aanzienlijk grotere wateroppervlakuuitbreiding. Penningsveer is ook in deze verkenning het centrum van de watersport, maar men kan met de boot overal komen, ook in Spaarnwoude en SPAARNDAM (via verschillende routes). Daardoor is de mogelijkheid ingebouwd, dat Spaarnwoude en SPAARNDAM zich in het kader van de WATERSPORT ontwikkelen.

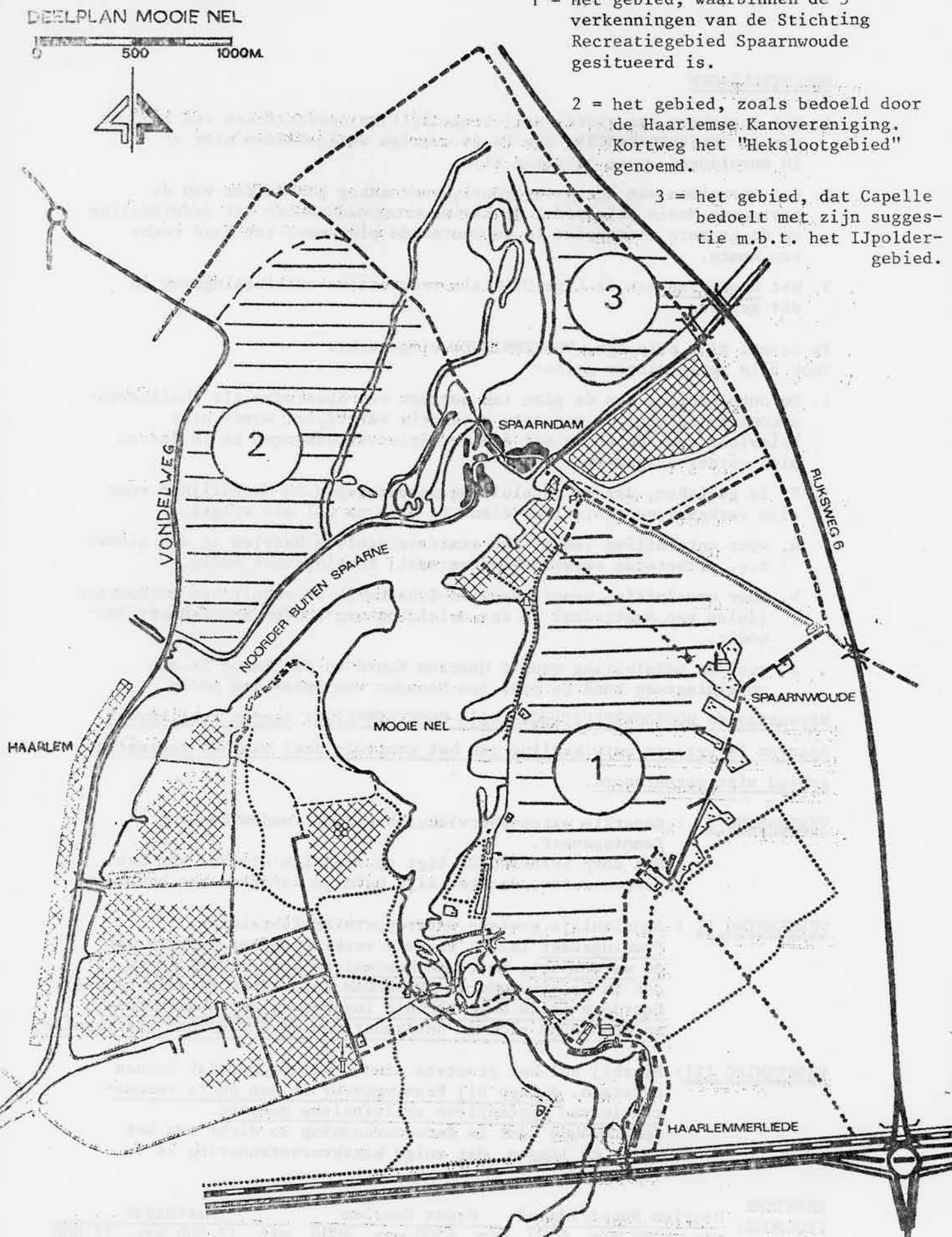
VERKENNING III: Hierbij zal het grootste nieuwe wateroppervlak kunnen ontstaan. Alleen bij Penningsveer is een echte concentratie van recreatieve activiteiten gedacht. Spaarnwoude komt in deze verkenning zo dicht aan het water te liggen, dat enige karakterverandering is te verwachten.

HERZIENE	Haarlem Noord/IJmond	Groot Haarlem	Amsterdam
PROGNOSE:	min. 4500 max. 6000	min. 6500 max. 9000	min. 17.500 max. 22.000
1977			

1 = het gebied, waarbinnen de 3 verkenningen van de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude gesitueerd is.

2 = het gebied, zoals bedoeld door de Haarlemse Kanovereniging. Kortweg het "Hekslootgebied" genoemd.

3 = het gebied, dat Capelle bedoelt met zijn suggestie m.b.t. het IJpoldergebied.

DE REAKTIE VAN DE DORPSRAAD OP HET DEELPLAN MOOIE NEL

Geacht bestuur (van de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude),

Naar aanleiding van de inspraakprocedure m.b.t. het deelplan Mooie Nel willen wij op een aantal zaken ingaan. Hoewel dit deelgebied grotendeels buiten onze werkingssfeer ligt, zijn de invloeden, die uitgaan van deze ingreep in het gebied rond Spaarnwoude, dermate groot op de gemeenschap van dit dorp, dat wij menen buiten onze begrenzings te moeten kijken.

Wij zijn het stichtingsbestuur erkentelijk, dat nu enige vorm gegeven wordt aan de zinsnede uit het basisrapport (1969), waarin wordt verklaard, dat de Dorpsraad Spaarnwoude nauw betrokken zal worden bij de uitwerking van de betekenis van Spaarnwoude in het recreatiegebeuren. Wij menen dat een overlegsituatie geschapen dient te worden, waarbij regelmatige uitwisseling van gedachten plaats kan vinden.

De dorpsraad stelt zich op het standpunt dat de recreatieve ontwikkelingen voor het gebied een noodzakelijk kwaad zijn. Wij beseffen, dat, wil het karakter van openheid en landelijkheid van het ons omringende gebied niet teloorgaan, er een zekere mate van veiligstelling dient te geschieden. In de afgelopen jaren is dan ook, zij het niet altijd van harte, meegewerkt aan deze ontwikkelingen. De geloofwaardigheid van het overheidsbeleid in deze is echter ernstig geschaad door de genomen beslissingen ten aanzien van bebouwing van de Velserbroekpolder. Wij kunnen uit deze beslissing niet anders leren dan dat hier gronden onder valse voorwendsels aangekocht zijn en dat bij deze aankoop onjuiste voorlichting is gegeven. Deze gronden, in beheer bij de Stichting Beheer Landbouwgronden en aangekocht ten behoeve van recreatie en kring van de verstedelijking, kunnen ineens zonder meer stedelijke bestemming krijgen.

Het is daarom dat de dorpsraad een sceptische en pragmatische houding tegenover de recreatie inneemt. Onze standpunten worden bepaald door dorpsbelang en zorg voor de toekomst van het gevoelige dorpsmilieu, gekoppeld aan het omringende landschap. De recreatie is voor ons slechts middel en geen doel om deze zaken veilig te stellen.

Recreatiedoelinden

De dorpsraad is van mening, dat de openingsaline van de nota, waarin wordt gesteld dat voor opvang van belangrijke groepen recreanten in het deelgebied Mooie Nel het noodzakelijk zou zijn nieuwe waterpartijen aan te leggen, niet voldoende onderbouwd is.

Er wordt zonder meer een lokatie aangewezen waarbij geen onderzoeken naar verkeers- of recreatiedruk worden aangegeven om deze aanwijzing te staven.

Van alternatieve lokaties met hun eventuele voor- en nadelen is geen sprake.

Ten aanzien van genoemde verkeers- en recreatiedruk het volgende voorbeeld. De dorpsraad ondersteunt van harte de doelstelling Spaarnwoude te ontzien. Spaarnwoude is echter een duidelijk wervend milieu voor de recreatieve voorzieningen, welke wettelijk moeilijk aan banden zijn te leggen.

Bij de verkenningen II en III bestaat het gevaar voor recreatieve aangroeiingen tussen de werf Stapel en Spaarnwoude, in tegenstelling tot verkenning I.

Gevreesd wordt, dat de Haarlemse druk op deze zone sterk zal toenemen met alle gevolgen van dien voor Spaarndam. De dorpsraad onderkent onvoldoende van dergelijk soort overwegingen in de huidige nota. In de afgelopen maanden zijn een aantal alternatieve lokaties naar voren gebracht en wij willen dan ook op een totaalvisie voor het gehele gebied aandringen, waarbij de voor- en nadelen van de diverse lokaties tegen elkaar worden afgewogen. Het kiezen uit voors en tegens van de drie verkenningen lijkt ons te beperkt.

Landschap

Spaarndam, een uit de dertiende eeuw daterend dijkdorp, heeft in de afgelopen eeuwen diverse aanslagen op zijn structuur moeten verduren (drooglegging IJpolders, fortten, vlinderplan etc.). De ligging van Spaarndam wordt echter nog steeds versterkt door het omringende middeleeuwse polderlandschap. Indien men dit gaat aantasten door uitbreidingen op boezempeil van omliggende plassen dan zullen de daarmee gepaard gaande civiele (waterbouwkundige en verkeerskundige) werken Spaarndam de laatste nekslag geven.

Watersport

Uit de nota blijkt niet, dat enig realistisch onderzoek naar de watersportbehoefte is gedaan en dat gebieden als de Veerpolder en het Hekslotgebied ter sprake zijn geweest. Dit is naar onze mening een gevolg van het in administratieve eenheden opdelen van het gebied, waardoor niet verder wordt gekeken dan de neus lang is. Van belang voor de watersport is de strook vanaf Noordzeekanaal tot Rijksweg 5. Wij dringen erop aan dat geen beslissingen met betrekking tot de watersport worden genomen op grond van deze deelnota, doch dat voor dit gebied in zijn geheel een beleidsplan wordt opgesteld, zodat wij weten waar we aan toe zijn. De hier voorgestelde oplossing biedt ten hoogste voor enige jaren soelaas, doch Spaarndam zal vele jaren met de nadelen zitten.

Verkeer

Het verkeer is voor Spaarndam een wurgende zaak. Het is dan ook met klem dat de dorpsraad aandringt op verkeersvoorzieningen ter ontlasting van deze druk, die het wonen langs de dijk welhaast onmogelijk maakt. De brug over c.q. tunnel onder zijkanaal C is dan ook een zeer dringende aangelegenheid welke in de huidige situatie welhaast onontbeerlijk is (ca. 10.000 passanten in een normaal weekend, grote stoeten woon-werk-verkeer iedere morgen en iedere avond). Iedere vorm van intensivering van het recreatiegebruik van het centrumgebied zal deze verbinding noodzakelijk maken omdat toevoer van recreanten door Spaarndam niet alleen niet wenselijk, doch volstrekt onmogelijk is. Zelfs bij de voorgestelde aanleg van Dijkland zal het verkeer in Spaarndam al dermate toenemen dat grote congesties het gevolg zullen zijn. M.a.w. de aanleg van Dijkland maakt deze brug of tunnel al noodzakelijk, hoewel zij niet op de plannen voor Dijkland (ca. 3/4 van het zuidelijk deel van het plan) voorkomen. Nu er enige verkenningen voor Spaarndam worden gepresenteerd staat een brug wel op de kaarten aangegeven. Het blijkt echter (mondelinge mededelingen ir. Vonk te Velsen) dat deze brug zelfs bij de voorgestelde verkenning III op zeer losse schroeven staat (financiële en nautische bezwaren). Verder werden op diverse hearings en nog eens aan de dorpsraad privé medegedeeld dat ten behoeve van de ontsluiting van de Mooie Nel een afslag van rijksweg 6 ter plaatse van Spaarnwoude tot de reële mogelijkheden behoort.

Zo ondersteunend als wij staan t.o.v. de brug, zo afwijzend staan wij tegenover deze afslag. De gevolgen voor Spaarnwoude zijn evident, de aangroeiingen langs de Spaarndammerdijk en het verkeer door Spaarndam zullen kwadratisch toenemen. De vrees bestaat bij ons dat de brug als een soort leverworst voor de neus van de Spaarndamse hond wordt gehouden. Als wij de mededelingen op de hearings goed beluisteren dan zou de koppelverkoop van uitbreiding Mooie Nel in oostelijke richting - brug over Zijkanaal C wel eens kunnen inhouden uitbreiding Mooie Nel - afslag Rijksweg 6 bij Spaarnwoude. De voorstellen van de E.N.W.B. wezen in deze laatste richting en werden zeker niet afgewezen bij de presentatie. Hoewel verkenning I om bovengenoemde redenen aantrekkelijk mag lijken voor het dorp Spaarndam, zijn wij zeer voorzichtig in onze beoordeling. Iedere vorm van toename van recreatie ten oosten van de Mooie Nel is voor ons verwerpelijk bij uitblijven van de brugaanleg. Hierover zal eerst duidelijkheid moeten komen. Verder zouden wij zeer gaarne nader geïnformeerd willen worden over de aansluiting van een verlengde Vondelweg op Rijksweg 6 (bij uitblijven van de brug de op één na beste oplossing voor de verkeersproblematiek). Hoe ligt bijvoorbeeld de afweging oostelijke Mooie Nel-uitbreiding + brug over Zijkanaal C tegenover uitbreiding t.o.v. de Vondelweg + aansluiting Vondelweg op Rijksweg 6? De inspraaknota en de daarop gevolgde visies van diverse zijden laten zoveel vraagtekens open, dat nadere duidelijkheid zeer gewenst is.

Conclusie

Uit het voorgaande mag blijken, dat de dorpsraad van mening is dat beslissingen over deze voor Spaarndam zo gevoelige zaak niet genomen kunnen worden als de gevolgen van verschillende lokaties voor de recreatie zo duister zijn. Beslissingen over de recreatiedoelen kunnen onzes inziens niet worden genomen als de verkeersstromen nog geheel onduidelijk zijn.

In onze brief van 2 juni 1977 hebben wij reeds in grote lijnen ons standpunt in deze kenbaar gemaakt en opheldering gevraagd over het waterrecreatieprobleem en de verkeersstructuur. Hierbij willen wij dat opnieuw doen en samenvattend komt dat neer op het volgende:

- . een overzicht van de diverse mogelijke lokaties met hun voor- en nadelen uit oogpunt van verkeer, recreatie en landschap;
- . een beleidsplan ten aanzien van het watersportprobleem in het gehele gebied vanaf Noordzeekanaal tot Rijksweg 5;
- . een totaalvisie op de verkeersproblematiek in dit gebied (met inschattingen van de haalbaarheid en de mogelijke realiseringstermijn van de diverse voorzieningen).

Met de meeste hoogachting,

DORPSRAAD SPAARNDAM

(get.) K. de Boer , voorzitter
(get.) J.A. Brouwer, secretaris

REAKTIES VAN DE WERKGROEP "MAAK SPAARNDAM WEER VEILIG"

Aan de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude

Hierbij nemen wij de vrijheid U schriftelijk te informeren inzake onze zienswijze in het kader van de inspraakprocedure en planvoorbereiding voor uitbreiding van de Mooie Nel.

Het wegennet in Spaarndam en omgeving en het nog steeds uitbreidende autobestand zijn er de oorzaak van dat in toenemende mate een ongewenste verkeersstroom in de oude dorpskern is te constateren. Deze omstandigheid doet zich het sterkst gevoelen op de dorpsdijk en doet afbreuk aan de verkeersveiligheid en de leefbaarheid voor de betrokken inwoners van Spaarndam. Het oost - westverkeer op de dorpsdijk kan naar drie hoofdgroepen worden ingedeeld, te weten;

1. Het plaatsgebonden verkeer tussen de beide dorpsdelen en het forensenverkeer van de actieve beroepsbevolking in Spaarndam. Dit geldt met name vooral voor het nog steeds sterk groeiende deel van Spaarndam in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude.
2. Het woon- werkverkeer tussen Haarlem Noord/IJmond-gebied en het industriegebied van Amsterdam en een gedeelte van de Zaanstreek.
3. Een gedeelte van het recreatieverkeer uit Amsterdam en omgeving in verband met strand- duinbezoek, dit vooral tijdens de weekeinden.

De smalle dorpsdijk moet deze verkeersstromen verwerken met alle nare gevolgen van dien. Het ontbreken van parkeervoorzieningen van voldoende omvang in of buiten de oude dorpskern is er de oorzaak van, dat zich op de smalle dorpsdijk vele geparkeerde auto's bevinden en op piektijden een goede doorstroming van het verkeer sterk belemmeren.

De door de dorpsraad Spaarndam bij de gemeente Haarlem al vele jaren bepleite passende verkeersvoorzieningen hebben tot nog toe helaas geen effectieve resultaten opgeleverd.

Het meest verontrustende hiervan is echter dat men ook voor de toekomst geen goede oplossing kan aangeven, tenzij de RONDWEG om Spaarndam gerealiseerd zal worden.

Hoewel wij inzien dat deze rondweg om redenen van recreatiebelang in het kader van het te realiseren Recreatiegebied Spaarnwoude zal worden aangelegd, menen wij dat genoemde rondweg geheel- of gedeeltelijk ook een oplossing is voor de hierboven genoemde verkeersstromen.

Bovendien zal bij realisering van de rondweg om Spaarndam het mogelijk worden, dat de gemeente Haarlem die maatregelen treft die in het belang van de verkeersveiligheid en de leefbaarheid in het oude dorp reeds lange tijd noodzakelijk zijn. Te denken valt hierbij aan een lagere wettelijke snelheid dan 50 km per uur of eventueel een woonerffunctie voor de dorpsdijk.

Uitgaande van de door U uitgebrachte nota ten behoeve van de inspraak voor het deelgebied Mooie Nel, lijken de kansen voor aanleg van de Rondweg ten Noorden Spaarndam het meest gewaarborgd.

Om bovengenoemde reden betuigen wij dan ook instemming met Uw voornemen de Mooie Nel uit te breiden aan de Oostkant van de bestaande waterplas in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

Hierbij spreken wij tevens onze voorkeur uit voor VERKENNING I die, zoals uit de korte beschrijving van de verkenningen blijkt, de minste recreatieve druk op Spaarndam zal geven.

Ten aanzien van de door U voorgenomen thuishavenaccommodatie ten noorden van Spaarndam spreken wij voorkeur uit een ligging hiervoor te kiezen ten Noord-Oosten van de Rijksweg 6. Voor de grote boten die hier een ligplaats krijgen, heeft dit het voordeel van minder bruggen hinder te ondervinden dan bij aanleg van de thuishaven ten Zuid-Westen van de Rijksweg 6.

Om de recreatieve druk op Spaarndam zo gering mogelijk te houden verdient het aanbeveling de in de nota genoemde toekomstige wateroppervlakteuitbreiding ten noorden van Spaarndam niet uit te voeren.

Uit vorenstaande moge blijken dat de Mooie Nel uitbreiding tussen Spaarndam en de Vondelweg in Haarlem Noord - een voorkeur, die is uitgesproken in een gecombineerde commissievergadering van de gemeente Haarlem en door het gemeentebestuur van Haarlemmerliede en Spaarnwoude - niet onze instemming heeft. Realisering van deze uitbreiding in plaats van de voorgenomen Mooie Nel-uitbreiding stelt de RONDWEG om Spaarndam op LOSSE SCHROEFEN en zal de RECREATIEVE druk op Spaarndam in aanzienlijke mate verhogen, ontwikkelingen die wij ook niet in het belang van de bevolking van Spaarndam achten.

Namens de werkgroep "Maak Spaarndam weer veilig"

P.G. Balm, Grote Sluis 20, Spaarndam

D.A. Verdurmen, Visserseinde 71, Spaarndam.

Kopie van deze brief is verzonden aan:

De gemeentebesturen van Haarlem en Haarlemmerliede en Spaarnwoude
Dorpsraad Spaarndam, Projektbureau Spaarnwoude
Provinciaal Planologische Dienst Noord-Holland
Consulent van de Openluchtrecreatie Ressort Noord-West
De redakties van het Haarlems Dagblad en de Zwanenburg Halfwegse Courant

De volgende brief werd op 7 februari 1978 verzonden aan:

het gemeentebestuur van Haarlem

Hoogedelachtbare heren,

Te Uwer informatie doen wij U hierbij een afschrift toekomen van de brief die wij hebben verzonden aan de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude in het kader van de planvoorbereiding voor uitbreiding van de Mooie Nel.

Uit berichten in de plaatselijke pers blijkt dat twee van Uw raadscommissies zich in principe hebben uitgesproken een Mooie Nel-uitbreiding voor te staan tussen Spaarndam en Haarlem-Noord in plaats van de voorgenomen uitbreiding ten oosten van de bestaande Mooie Nel, zoals in het basisplan van de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude reeds in 1968 was aangegeven.

Het zal U hopelijk duidelijk zijn dat de Mooie Nel-uitbreiding tussen Spaarndam en Haarlem-Noord, zeker voor Spaarndam, verregaande consequenties zal hebben.

Het heeft ons dan ook verbaasd, dat tijdens de onlangs in Haarlem-Noord gehouden inspraakavond over dit alternatief niet is gesproken. Formeel kunt U gelijk hebben daar voor de inspraakprocedure alleen

het deelplan Mooie Nel aan de orde was, waarin als mogelijke uitbreiding 3 verkenningen waren aangegeven, terwijl het gebied tussen Spaarndam en Haarlem-Noord nog een bestemming heeft voor stedelijke recreatie.

Ook zijn wij bij nader inzien van mening dat, zeker nu blijkt dat bedoelde raadscommissies zich in principe akkoord hebben verklaard het verder uitwerken van de plannen van openbare werken en hout- en plantsoenen voor uitbreiding van de Mooie Nel in het Hekslootgebied, een informatieavond in Spaarndam in samenspraak met de Dorpsraad zeer wenselijk zou zijn geweest.

Zoals uit het desbetreffende krantenartikel van de gecombineerde commissievergadering blijkt, lijkt een afslag van rijksweg 6 naar de Vondelweg een voor de hand liggende oplossing om een goede ontsluiting van dit gebied te verkrijgen voor de recreanten uit Amsterdam en omgeving.

Geschetste ontwikkeling maakt de rondweg om Spaarndam in het kader van het recreatieverkeer overbodig, maar verhindert tevens de oplossing van de huidige verkeersproblemen in het oude dorp Spaarndam, waarvoor U de bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt.

Daarnaast zal door het karakter van het in te richten gebied, nl. bestemd voor dagrecreatie, een zeer grote recreatieve druk op het dorp Spaarndam zijn te verwachten. Ontwikkelingen, die niet in het belang van Spaarndam zijn, maar ook niet overeenstemmen met de herziene uitgangspunten van het stichtingsbestuur om Spaarndam, meer dan in het voorontwerp, te ontzien.

In verband met vorenstaande verzoeken wij U dan ook vriendelijk de inhoud van dit schrijven aan de desbetreffende raadscommissies kenbaar te willen maken.

Wij mogen aannemen dat U bij de belangenafweging ook rekening zult willen houden met de Spaarndamse belangen en vertrouwen er dan ook op dat U een keus zult maken uit één der drie verkenningen, zoals door het stichtingsbestuur waarin U zelf vertegenwoordigd bent, zijn uitgewerkt en waarvan de inspraakprocedure inmiddels is afgesloten.

Namens de werkgroep "Maak Spaarndam weer veilig"

P.G. Balm, Grote Sluis 20, Spaarndam
D.A. Verdurmen, Visserseinde 71, Spaarndam

Bijlagen: 1) afschrift van brief aan de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude d.d. 30 januari 1978

2) afschrift van brief aan het gemeentebestuur van Haarlemmerliede & Spaarnwoude d.d. 7 februari 1978

Op 7 februari 1978 werd door bovengenoemde werkgroep de volgende brief verzonden aan het gemeentebestuur van Haarlemmerliede & Spaarnwoude:

Edelachtbare heren,

Te Uwer informatie doen wij U hierbij een afschrift toekomen van de brief, die wij hebben verzonden aan de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude in het kader van de planvoorbereiding voor uitbreiding van de Mooie Nel.

Uit berichten in de plaatselijke pers blijkt dat U voorstander bent de Mooie Nel-uitbreiding niet in, maar buiten Uw gemeente te laten plaatsvinden.

Hoewel wij er begrip voor hebben dat U - afwijkend van het basisplan daterend uit 1968 - wijziging hiervan voorstaat, maken wij er bezwaar tegen de problematiek vanuit Haarlemmerliede te verleggen naar Spaarndam.

De Mooie Nel-uitbreiding tussen Spaarndam en Haarlem-Noord heeft als consequentie dat er voor de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude nauwelijks meer aanleiding bestaat de rondweg om Spaarndam aan te leggen, daar andere oplossingen voor het autoverkeer meer voor de hand liggen en bovendien minder kostbaar zijn.

In dit verband wijzen wij hierbij op de omstandigheid, dat het niet uitvoeren van de rondweg ook verregaande consequentie heeft voor de verkeerssituatie in Uw gemeente, alsook ten aanzien van de in voorbereiding zijnde woningbouwplannen in Spaarndam Oost.

Het zet bovendien vraagtekens bij Uw streven zich sterk te zullen maken voor het realiseren van deze rondweg om een goede ontsluiting te krijgen voor de nog te bouwen woningen in Spaarndam Oost.

Gezien de prognose inzake het aantal recreanten op topdagen en de verwachting dat het overgrote deel van de recreanten voorkeur heeft voor de relatie van land en water, mag redelijkerwijs verwacht worden dat hierdoor een aanzienlijke recreatieve druk op Spaarndam is te verwachten. Omstandigheden, die wij voor Spaarndam niet wenselijk achten en bovendien ook niet meer in overeenstemming zijn met de huidige inzichten betreffende Spaarndam bij de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude.

Wij meenden er goed aan te doen U wat meer achtergronden te verstrekken en hopen - voor zover mogelijk - op Uw steun om Spaarndam te vrijwaren van ongewenste recreatieve ontwikkelingen.

Namens de werkgroep "Maak Spaarndam weer veilig"

P.G. Balm, Grote Sluis 20, Spaarndam
D.A. Verdurmen, Visserseinde 71, Spaarndam

Bijlagen: 1. afschrift van brief van de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude d.d. 30 januari 1978

2. afschrift van brief aan het gemeentebestuur van Haarlem d.d. 7 februari 1978

Nu volgen enkele ingezonden stukken van dorpsgenoten.

HOE VERDER MET HET RECREATIEGEBIED?

Na tien jaar komt het recreatiegebied Spaarnwoude met zijn gevolgen voor Spaarndam steeds dichterbij. Wat dit laatste betreft is bijna iedere Spaarndammer het er over eens dat de druk op en de drukte in ons dorp soms ontoelaatbare vormen gaat aannemen. Tenminste voor zover wij een overmatig aantal bezoekers niet zo leuk vinden.

Ten tijde van de voorbereiding van het streekplan Noordzeekanaalgebied 1965 was het Noordzeekanaal juist verbreed, de pieren van IJmuiden uitgebouwd in zee, de Mobil raffinaderij naar Amsterdam getrokken en alles leek erop, dat in afzienbare tijd de kanaaloevers verder zouden worden bebouwd met zware en petrochemische industrie. Het milieubesef stond nog aan het begin van zijn ontwikkeling; toch werden als begrenzing en ter compensatie uitgebreide gebieden bestemd voor groenschermen, die dan tevens, maar niet primair, recreatiemogelijkheden zouden kunnen verschaffen voor de omwonende bevolking.

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude had toen niet lang daarvoor het voortbestaan te danken aan een besluit van de Tweede Kamer die het voornemen tot opheffing van de toenmalige regering verwierp, omdat men vond dat er een buffergemeente tussen Amsterdam en Haarlem moest blijven.

Dit bufferelement en de motie Roemers, die het instellen van recreatiegebieden van formaat door de Rijksoverheid mogelijk maakte, werden benut door het gemeentebestuur van Haarlemmerliede & Spaarnwoude om het plan voor het huidige Recreatiegebied Spaarnwoude te lanceren. Hiermede beoogde men om met nieuwe impulsen meer weerstand te kunnen realiseren tegen het toen sterk opdringende Amsterdamse industriegebied. Vooraanstaande bepleiters hanteerden zelfs het argument, dat hoe meer (overheids)geld in het gebied werd vastgelegd, hoe moeilijker het ooit zou zijn om later de bestemming eventueel te wijzigen.

Het industriegebied is ingekrompen, de grote toeloop is weggebleven, maar de tegenhanger ervan gaat door.

De milieuhygiënische groenschermen zijn door die ontwikkeling langzamerhand op de achtergrond geraakt. Het bufferargument tegen aan een groeiende verstedelijking wordt steeds zwakker gehoord: onder andere door eigen woningbouw noodzaak van de betrokken gemeenten. Kortom: het recreatiegebied Spaarnwoude is een doel op zichzelf geworden.

Daarmee is een soort paard van Troje binnen de veste gehaald; Immers: de grote investeringen vergen veel openbare middelen, die gemotiveerd moeten worden door onwaarschijnlijk grote aantallen bezoekers voor het in te richten gebied aan te kondigen. Hiervoor werd dan ook flink reclame gemaakt, onder meer door het verspreiden van reclamefolders in de drie moderne talen in het bekende kneuterige V.V.V.-jargon.

Hierop is men wel enigszins teruggekomen, omdat verkeersstudies lieten zien dat al die mensen die op topdagen er in en er uit zouden moeten, met weinig overblijvend animo in de files zouden blijven zitten. Toch blijven grote aantallen bezoekers nog altijd een zwaar argument om de hoge kosten van inrichting en vooral van de exploitatie van het recreatiegebied te motiveren.

Gelukkig is ingezien dat Spaarndam geen concentratiepunt kan worden, wil het bewoonbaar blijven. Daarom werd voorgesteld om de voorzieningen, die gepaard gaan met het plan Mooie Nel meer in de richting Penningsveer te gaan maken. Daarbij moet ook bedacht worden, dat uitbreiding van het wateroppervlak bij de Mooie Nel nog één van de recreatievormen betreft, die voor Spaarndam nog de minst kwade gevolgen zal hebben, mits het gebied goed zal worden ingericht.

Onbegrijpelijk is het dat de Dorpsraad het plan heeft gesteund om het watersportgebied tussen Vondelweg en de Nieuwe Rijkweg te maken, in plaats van bij Spaarnwoude. Dat wordt dan zeker massale drukte aan de flank van het oude dorp.

Verder is er geen argument om in het kader van het recreatiegebied ooit een rondweg om Spaarndam te maken, tenzij op het gespaarde land toch nieuwe inrichtingsplannen worden gelanceerd: dan wordt het dubbel druk in Spaarndam.

Zoals de kaarten nu liggen, na de gehouden inspraak, is het aannemelijk dat het Mooie Nel-plan toch wel verder zal worden uitgewerkt.

Wanneer het gebied tussen Haarlem Noord en Spaarndam mede daarbij wordt betrokken is het zaak om in elk geval geen voorzieningen te maken tussen het zwarte weggetje en de nieuwe rijweg, die veel bezoek aantrekken, dat tevens in Spaarndam gaat opdraven.

Hoe men het ook wendt of keert, Spaarndam en zijn inwoners krijgen met de verdere ontwikkelingen te maken.

Er is erg weinig ruimte in Spaarndam door het vele water dat er al eeuwen lang omheen ligt. Daarom moet de Oud Spaarndammerpolder (die bij Spaarndam hoort) nimmer worden bestemd voor doeleinden, die het dorp als zodanig in de toekomst kunnen bedreigen.

Haarlem, blijf met je woningbouw, je stadrandweg en je Hout- en Plantoenenplannen voor genoeg achter de Heksloot, voor altijd!

G.P. Stapel

SPAARNDAM

Dankzij de welwillende medewerking van de heer Dijkstra, lid van de Vogelwerkgroep Haarlem, opgericht 14 september 1951, heb ik hier de voorlopige nota van de vogelwerkgroep en de aanvullende nota en het tussencommendaar van de heer Dijkstra voor mij liggen.

Dit gaat natuurlijk over de Mooie Nel en omgeving. De bijlages bevatten de vogeltellingen en enkele kaarten van de besproken gebieden, zijnde het deelplan Dijkland, deelplan Mooie Nel en het zgn. Hekslootgebied.

De voorlopige nota was opgesteld naar aanleiding van een toezegging van de vogelwerkgroep op de hoorzitting van 15 december 1977 te Velsen. Deze voorlopige nota stelt direkt aan het begin, dat beide gebieden ornithologisch (de vogels betreffend) van zeer grote waarde zijn en eigenlijk tesamen met alle weilanden in de omtrek behouden moeten blijven. Dan gaat men in op de vogelruimte met als conclusie, dat ook de mens behoefte heeft aan ruimte. Men zou beide gebieden eigenlijk zo willen houden, maar komt tot de afweging dat om het één te sparen, het andere (hekslootgebied) dan maar geofferd moet worden. Men stelt dat door het scheppen van natte recreatie ten oosten van de Mooie Nel, het hele gebied dan aangetast wordt tussen Mooie Nel en spoorlijn. Dit gebied verdient het predicaat "Internationaal belangrijk" vanwege de vele goudplevieren. Men pleit voor behoud landelijk karakter. Bij werkelijke noodzaak van uitbreiding recreatiemogelijkheid komt dan het Hekslootgebied als logisch alternatief, zo stelt men. Wel met enige reserve voor de daar aanwezige vogels. Uit hun plankaart blijkt dan een voorzichtige plas langs de Vondelweg. De vogeltellingen in het gebied ten oosten van de Mooie Nel (bijlage C telgebied 14) is volgens bijlage A 1 in 1976 geïnventariseerd door de heren Dijkstra, Larist en Vader. Volgens bijlage A 2 zijn er 3 tellingen gedaan; 20-11-1976, 2-4-1977 en 19-11-1977. Hoofdzakelijk voor de goudplevierer dus niet volledig. Het is jammer dat uit de kaart op bijlage C (telgebied 14) blijkt, dat de begrenzing van dit telgebied zowel een gedeelte van Dijkland als een klein gedeelte van deelplan Mooie Nel omvat. De vogelwerkgroep Haarlem zou ons zeer dankbaar zijn als er een gescheiden waarneming van deze beide (zeer verschillende gebieden) zou plaatsvinden. Dan was het mogelijk een objectief oordeel over alle gebieden te geven. Wat is nl. het geval. De waarnemingen in het zgn. Hekslootgebied, gedaan door de heer Dijkstra (bijlage B 1 en B 2), lopen van 1973 tot 1976 met een gemiddelde van 34 maal per jaar. U zult hem allemaal wel eens hebben zien lopen op het Jaagpad of Slaperdijk. Deze heer Dijkstra (een zeer intensief veldwaarnemer dus) stelt in zijn commentaar op de voorlopige nota, na eerst zijn waardering voor het verzette werk te hebben kenbaar gemaakt, letterlijk het volgende (gedaan in januari 1978);

"Met verbijstering lees ik dat U de voorstellen van de Haarlemse Kano-vereniging (H.K.V.) kunt waarderen en overneemt, alsof dit reeds een vaststaand feit is door een genomen beslissing van het stichtingsbestuur.

Daar ik goed beseft, hoewel moeilijk, dat ik mij heb neer te leggen bij de beslissingen van meerderheid in V.W.G., wil ik U toch adviseren, indien U dit nodig vindt, een eindnota op te stellen over o.a. de Mos en Oude Spaarndammerpolder, kortweg Hekslootgebied, meer

aandacht in Uw totaalbeschouwing te besteden aan zowel de flora en de fauna."

Dan volgt een lijst van veel plantensoorten, waaronder beschermde. Vervolgens wijst de heer Dijkstra op het belang voor de vogels van het Hekslootgebied. Ik haal uit de bijlages de volgende gegevens (telling van de heer Dijkstra). Maximaal aantal waargenomen vogels; In 1973: aantal 3200, soorten 45. In 1976: aantal 3573, soorten 76. In de 13 teljaren zijn 103 soorten waargenomen. Als broedgebied in 1963 61 broedvogels over 14 soorten. In 1977 94 broedvogels over 20 soorten. Dus een stijgende lijn. Voor telgebied 14 (veel groter) werden 500 broedparen over 45 soorten waargenomen. Bij beschouwing van de vogelsoorten blijkt, dat het Hekslootgebied in verhouding meer dient voor aan moerasachtige grond gebonden vogels. Dat blijkt ook als de heer Dijkstra vervolgens stelt, dat o.a. het fontein-kruid (verdwijnend in Utrecht, Gelderland en IJsselmeer) verplaatsing van vogels naar het Hekslootgebied bevordert en de fuut waarschijnlijk uitwijkt naar het Hekslootgebied door drukte op de Mooie Nel. Als slaapplek en overwinteren (fourageren) voor duizenden vogels zeer zeer belangrijk. Bij stoeiplaatsen schrijft hij letterlijk: "Voor kemphanen, waar vindt men elders in de direkte omgeving dit omvangrijke schouwspel, dat niet alleen vogelaars, maar elke passant over het Molenpad doet stil staan en in verrukking brengt". De heer Dijkstra besluit zijn schrijven aan zijn bestuur met de volgende eenvoudige maar duidelijke zin: "De Heksloot is een mooi natuurgebied en is het waard dat nog lang te blijven." Dan volgt de (gedateerd januari 1978) aanvullende nota. Daarin staat direkt, dat men het gestelde in de voorlopige nota onverkort wil handhaven (dit dus ondanks het commentaar van de heer Dijkstra). Een suggestie van de heer Drs. Th. Belterman is, langs de Lagedijk Spaarnwoude weer woud te maken. Een toelichting van de bijlage kaarten A en B (ten westen van Spaarndam) vraagt o.a. om rond Fort Noord en langs het Stille Gat (B) tot aan het IJ het predicaat "Vogelreservaat" te geven. Toch tekent men de Vondelweg recht door naar de Rijksweg (tussen Bleeker en Fort Noord). Dat intekenen van die weg betekent niet dat men het er mee eens is. Men geeft zelfs in overweging een zgn. Milieu Effect Rapport op te stellen. Teken dan die weg niet of geef een alternatief. Het molenweggetje wil men promoveren? tot een echt voet-/fietspad. Zoals het is is het prachtig, als men de natuur wil handhaven geef dan geenverkeerde suggesties. Dan maakt men er een asfaltweggetje van. Men vraagt enkele weilanden drassig te maken. Als men de weilanden goed bekeken had, die tussen Hekslootjaagpad en Vondelweg liggen, dan zag men dat er vele hol geworden zijn door schoonhouden van de sloot en dat vele momenteel iedere winter vrijwel blank staan. Men haakt ook in op het verkeer door Spaarndam, dat zou minder worden bij situering van recreatie in het Hekslootgebied. De huidige praktijk is reeds, dat in de zomer de weg langs het Spaarne vaak dicht zit. En tijdens de afgelopen vorstperiode bleek weer overbelasting van de Slaper- en Dorpsdijk. Bij maken van een recreatiegebied in het Hekslootgebied, zal de recreant welke daar gebruik van wil maken (of maakt) en merkt of ondergaat dat het vol is, te druk e.d. en zich naar een ander gebied wil verplaatsen (bijv. Noordzeekanaal), 10 tegen 1 door Spaarndam gaan. Het gebruik van de wielerved is nu reeds merkbaar in het dorp (fiets op de auto, bezoekers). Uitsluitend de rondweg zal voor Spaarndam ontlastend werken. Dan kan een aangepaste verkenning I Deelplan Mooie Nel zonder veel vogel-schade rustig gerealiseerd worden met landen, die in het voorjaar drassig zijn, zodat de beroemde dotterlanden langs de Lagedijk weer terug zijn. Wat de Haarlemse Kanovereniging betreft. Hun argumentatie is gespeend

van elke vorm van respekt voor het huidige Hekslootgebied. Hun eigen accommodatie vind ik met restaurant in hun argumentatie terug bij hun gestelde botenberging tegenover de huidige. Nu is dat "toevallig" een verkavelingsgebiedje wat zelfs voor de Haarlemse scholen nog edukatief (leerzaam) is. Hun ingetekende plassen laten van het Hekslootgebied geen spaan meer heel. Zelfs hun opmerking over aanpassing aan de parkachtige Spaarneoever geeft blijk van onderwaardering voor "Geef om de natuur". Zonder geld dan wel. Hopend met deze schrijverij een beetje te hebben bijgedragen aan een stukje inzicht en met dank aan de heer Dijkstra, wil ik het hier bij laten. Ook de V.W.G. toch echt bedankt voor het vele werk.

Chris van Warmerdam
Visserseinde 75
Spaarndam

UITBREIDING MOOI NEL. MAAR HOE????????

GRONDSLAGEN

Voor de herinnering nog eens de gedachten, die ten grondslag liggen aan het ons omringende recreatiegebied.

- Vestiging van grote uitgebreide recreatiegebieden binnen de randstad. (doel: ontlasting bestaande objecten zoals binnenduinrand, Zandvoort, plassegebieden, bieden van meersoortige recreatievormen).
- Tegenhouden van ongebreidelde groei van diverse steden in de randstad waardoor deze steden aan elkaar zullen klonteren en de tussenliggende dorpen zullen verdrinken. (doel: het vormen van groene buffers tussen de grote steden).

Het onder a genoemde doel spreidt de recreanten over meer objecten, vermindert de mobiliteit (het gaan en komen is simpeler naarmate de gebieden dicht bij de steden liggen, minder verkeer dus) en geeft het gebied een kapitaalintensieve inrichting. Hierdoor wordt het onder b genoemde doel bereikt, nl. opvoering van de grondprijs, waardoor deze voor woningbouw ongeschikt wordt. Door het wijzigen van de ene groene bestemming (agrarisch) in de andere (recreatief) kan het gebied in ieder geval een open en niet verstedelijkt karakter blijven behouden. De erin liggende dorpen en gehuchten kunnen in hun vorm gehandhaafd blijven, doch hun functie zal wijzigingen ondergaan. Het is echter de bedoeling dat deze dorpen niet het lot moeten delen van dorpen in gebieden, waar deze maatregelen niet zijn getroffen (denk aan Ruigoord, Sloterdijk, Sloten, Schellingwoude enz.).

PLAN SPAARNWOUDE

Deze ideeën hebben o.a. als uitgangspunt gediend bij het maken van het basisplan Spaarnwoude circa tien jaar geleden. De bedoeling was de agglomeratie Kennemerland gescheiden te houden van de agglomeratie Amsterdam, waarbij van de laatst genoemde de grootste druk werd verwacht (havens). Verder werden daar waarverwacht werd dat de grootste hoeveelheid recreanten het gebied in zou trekken concentratiepunten ingericht (o.a. Halfweg en Spaarndam).

Zoals we nu zien was dit plan veel te ingrijpend en werd het kind met het badwater weggespoeld.

Ter behoud van een open landschap werd een plan gemaakt door alles om te spitten, vol te planten en met wegen te doorkruisen met het gevolg dat noch van het oorspronkelijke landschap noch van de oorspronkelijke bewoners veel zou overblijven. Gelukkig is in dit opzicht het tij aan het keren en begint in bredere kring het idee post te vatten dat het nu nog bestaande gebied vrij uniek is in de overvolle randstad en op zich een recreatieve functie kan bezitten. De aanpassingen zouden dan heel wat minder rigoreus hoeven te zijn.

In dit kader begint de discussie over de Mooie Nel-uitbreiding nu goed op gang te komen. Wij worden geconfronteerd met een niet onrechtmatige claim van watersportzijde op het recreatiegebied in wording. Wanneer een gebied van deze omvang (ca. 2700 ha) tot stand wordt gebracht, dan zijn aanspraken van deze zijde volstrekt terecht, gezien het grote belang en de groei van deze tak van recreatie. Dit werd tien jaar geleden reeds ingezien en in de plannen werd een uitbreiding van de bestaande Mooie Nel opgenomen. Nu de uitvoeringsfase van dit deelplan begint te dagen lijkt het gewenst de feiten nog eens nuchter te beschouwen.

SPAARNDAM BEDREIGD

In dit kader staat Spaarndam centraal. Door een betwistbare stedenbouwkundige beslissing is dit dorp in de afgelopen tien jaar sterk gegroeid, waardoor het karakter van een zichzelf bedruipende gemeenschap meer en meer naar dat van een forensendorp overgaat. Met de toenemende recreatieve druk en het toenemende doorgaande verkeer zijn de problemen getekend.

De plannen voor uitbreiding van de Mooie Nel, in welke vorm dan ook, zullen hun invloed op het dorp doen gelden. De omstandigheden hebben zich echter zodanig gewijzigd dat wel degelijk gekozen kan worden tussen erge en minder erge oplossingen.

De vrij theoretische stedelijke bedreiging van tien jaar geleden is ineens levensgroot geworden.

De bebouwing van de Velserbroekpolder met ca. 4000 woningen is niet meer tegen te houden. Het CDA-Haarlem laat een rapport verschijnen waarin bepleit wordt om in aansluiting aan deze bebouwing het gebied tussen Vondelweg en Spaarndam vol te bouwen. Spaarndam Oost is uitgebreid vrijwel tot de Rijksweg aan toe. Het stichtingsbestuur komt met plannen ter uitbreiding van de Mooie Nel zodanig dat het gebied tussen de werf Stapel en het kerkje van Spaarnwoude in tijd van tien jaar één grote jachthaven gecombineerd met parkeerplaatsen, dagverblijven, kroegen en café's kan worden.

Spaarndam zal ten ondergaan in zijn bebouwde omgeving. En dit gebeurt binnenkort als we onze hersens niet gebruiken. (Een ieder die denkt dat het niet zo'n vaart zal lopen wordt aanbevolen eens te gaan kijken in Nieuwendam, 20 jaar geleden een dijkdorpie ten noorden van Amsterdam, nu verdronken door de stad als een zandkasteel in de vloed).

EEN ANDERE MOOIE NEL UITBREIDING

Een wijziging in de uitbreidingsplannen voor de Mooie Nel kan hier nog een halt aan toeroepen.

De oorspronkelijke gedachte van combinatie van recreatieve druk met kering van verstedelijking staat nog recht overeind. Alleen zullen we dan de recreatie naar de stadrand moeten brengen, zodat daar geen aangroei meer kan plaatsvinden.

De wateruitbreiding van de Mooie Nel kan zeer efficiënt geschieden in het gebied tussen Vondelweg en Spaarndam. Een eilandenrijk hier houdt Haarlem op een afstand.

Diep vaarwater kan indien nodig gevonden worden in gedeeltelijke inundatie van IJpoldergebied (er hoeft dan niet zoals in de huidige plannen 1.000.000 m3 veen te worden weggebaggerd). Deze IJ-polders liggen ten noorden van Spaarndam, zodat de druk op de zuidelijke rand van Spaarndam (aanlegsteigers) vermindert enz..

Eventuele behoefte aan oeverrecreatie kan bijzonder dicht bij die behoefte (Waardepolder, Haarlem-Oost) aangelegd worden in de Veerpolder (loopafstand).

Maar het belangrijkste is, dat de stedelijke aanvallen vanuit westelijke richting die tien jaar geleden nog niet opportuun werden geacht hiermede gekeerd kunnen worden.

Spaarndam als dominant punt in het landschap tussen Haarlemmerliede en het IJ kan zo behouden worden.

De verkeersstromen hoeven niet naar opgefokte recreatiedoelen midden in het gebied. Zij kunnen in de randzone blijven en zullen Spaarndam ontzien. Hierdoor behoudt de groenbuffer met de daarin gelegen dorpjes een recreatieve waarde die ver uitgaat boven de nu toegekende waarde als pretpark.

DE BRUG

Nog een paar woorden over de door oud Spaarndam gewenste rondweg via een brug over Zijkanaal C. Het bepleiten van een uitbreiding van de Mooie Nel in oostelijke richting met het doel voor Spaarndam deze brug te verkrijgen is kwalijk en kortzichtig.

Deze brug zal er zeker komen in het kader van Velserbroekbebouwing, Vondelwegbebouwing en Mooie Nel-uitbreiding, alleen heeft hij dan weinig nut voor Spaarndam.

Dat is dan nl. verzwolgen.

Peter Capelle

EEN GEMISTE KANS!

=====

Het is vooral de nota van de Dorpsraad Spaarndam en de gevolgde procedure bij de onlangs afgesloten inspraakavonden over het deelplan Mooie Nel, die voor mij de aanleiding zijn geweest aan deze kwestie nog eens aandacht te besteden.

Tijdens de openbare vergadering van de Dorpsraad Spaarndam op 25 januari 1978 heeft er een discussie plaats gevonden over een eerste conceptnota van de Dorpsraad, handelend over het deelplan Mooie Nel. Mede naar aanleiding van gemaakte opmerkingen uit de zaal heeft de Dorpsraad op een aantal principiële punten wat bijgestuurd en een tweede conceptnota het licht doen zien. Deze nota is aan een aantal dorpsgenoten, die tijdens de openbare vergadering over deze kwestie het woord hadden gevoerd, ter kennisname toegezonden.

Naar aanleiding hiervan zijn twee schriftelijke reacties bij de Dorpsraad binnengekomen. De Dorpsraad heeft hierin geen aanleiding gezien haar standpunt op essentiële punten te herzien met als resultaat dat de tweede conceptnota praktisch ongewijzigd tot officieel Dorpsraadstandpunt is verklaard en inmiddels als nota aan de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude is verzonden.

Vooropgesteld dat de Dorpsraad formeel juist gehandeld heeft, is deze zaak mijns inziens echter toch niet bevredigend verlopen.

De dag na de openbare vergadering van de Dorpsraad konden wij in het Haarlems Dagblad lezen dat de raadscommissies recreatie en ruimtelijke ordening van de gemeente Haarlem zich 's ochtends op 25 januari 1978 over plannetjes voor wateruitbreiding tussen Spaarndam en Haarlem Noord (Vondelweg) hebben kunnen uitspreken. In de openbare vergadering van de Dorpsraad valt hierover echter niets te beluisteren, terwijl een Haarlemse wethouder onze gast was en ook binnen de Dorpsraad deze plannen bekend waren.

Deze "mooie" plannetjes zijn pas boven water gekomen, nadat de 5 inspraakavonden van de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude over het deelplan Mooie Nel achter de rug waren.

Het maakt op de burger, die gehoor geeft aan de roep van de overheid tot een grotere betrokkenheid, dan ook geen beste indruk. Men kan zich terecht belazerd voelen!

Nog erger is echter, dat de reeds matige inbreng van de burger bij inspraakavonden weer geheel teloor dreigt te gaan en slechts nog de roepende in de woestijn overblijft.

Vandaar ook weer deze oproep aan de belangstellende lezers van het Dorpsorgaan de zaak "Mooie Nel" - en dus ook Uw zaak - te blijven volgen en zonodig aan de bel te trekken en als het moet de noodklok te luiden.

Vooropgesteld kan worden dat het voor de Dorpsraad, belast met vele andere zaken, geen eenvoudige opgave is geweest over deze Mooie Nel-kwestie tot een zo goed mogelijk standpunt te komen. Het is vooral een aantal onzekere factoren geweest, zoals bijv. de aan te brengen wegenstructuur, de werkelijk te verwachten recreanten uit het omringende stedelijk gebied en de zich voortdurend wijzigende opvattingen over het beleven van de vrije tijd en de hiervoor gewenste recreatieve voorzieningen en niet in de laatste plaats de financiële middelen, om al deze wensen te realiseren. De Dorpsraad is niettemin - op naar ik aanneem voor haar goede gronden - tot een weloverwogen advies gekomen en zal daar ook wel, indien nodig, verantwoording voor willen afleggen. De in het geding zijnde belangen zijn echter te zwaarwegend om als Spaarndams ingezetene er hier het zwijgen toe te doen.

Uit het in dit nummer opgenomen uittreksel van de inspraaknota en de door de Dorpsraad uitgebrachte nota, kunnen duidelijke verschillen worden geconstateerd. Het meest markante punt is echter, dat vooral bij verkenning I van de inspraaknota de belangen van Spaarndam het meest lijken veilig gesteld.

Hierbij wordt er dus vanuit gegaan dat uitbreiding van de Mooie Nel nabij Penningsveer zal plaatsvinden, terwijl Penningsveer ook een centrumfunctie moet gaan vervullen voor de watersportrecreanten. Bovendien wordt de rondweg als noodzakelijk aangegeven voor het realiseren van deze plannen.

De Dorpsraad daarentegen zegt in haar nota de recreatieve ontwikkelingen voor dit gebied als een noodzakelijk kwaad te zien. Tevens merkt de Dorpsraad op dat haar standpunt is bepaald door dorpsbelang en zorg voor de toekomst van het gevoelige dorpsmilieu gekoppeld aan het omringende landschap. Het wekt dan op zijn minst verbazing dat de Dorpsraad geen keus heeft gedaan uit één der drie verkenningen van de inspraaknota, maar in haar nota er voor pleit een groter gebied in de beschouwingen te betrekken.

Voor nu de gemeente Haarlem voorstander blijkt te zijn voor uitbreiding van de Mooie Nel tussen Spaarndam en de Vondelweg, de gemeente Haarlemmerliede & Spaarnwoude niet meer op haar grondgebied de voorgenomen Mooie Nel uitbreiding wil zien en de gemeente Velsen van een groot

deel in het voor recreatie aangewezen gebied in haar gemeente nu woningbouw wil gaan uitvoeren in de richting van Spaarndam, had men van de Dorpsraad toch wel een wat andere nota mogen verwachten. Het voorstel van de Dorpsraad een groter gebied voor wateruitbreiding in de beschouwingen te betrekken is dan ook moeilijk te rijmen met haar uitspraak in de nota zorg te hebben voor het gevoelige dorpsmilieu en het omringende landschap.

Juist de nu in de gemeente Haarlem ontwikkelde plannen voor wateruitbreiding tussen Spaarndam en de Vondelweg maken de kans groot dat Spaarndam in tegenstelling tot de huidige plannen van de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude weer een centrumfunctie ten deel zal vallen. Het behoeft geen nadere uitleg, welke ellende dit voor de meeste Spaarndammers in de oude dorpskern kan betekenen.

Het heeft mij verder verbaasd dat de gemeente Haarlem, eveneens vertegenwoordigd binnen de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude, recreatieplannen ontwikkelt, die principieel afwijken van de door deze Stichting ontwikkelde recreatieplannen en dat, terwijl nog maar net de inspraakprocedure voor deze plannen zijn afgerond.

Ook het streven van de gemeente Haarlemmerliede & Spaarnwoude de wateruitbreiding naar elders te verleggen (in ieder geval buiten haar eigen gemeentegrenzen) roept de nodige vragen op, gezien het in het verleden door deze gemeente gevoerde beleid terzake van de aan te brengen recreatieve voorzieningen in het zgn. Spaarnwouderbos.

Van een bekend Spaarndammer heb ik dan ook een mooie uitspraak gehoord, die ik U niet wil onthouden en misschien wel goed het gemeentelijk beleid terzake van de recreatie typeert, nl. "Haarlemmerliede & Spaarnwoude wil nu de SCHILLENEMMER UITSTROOIEN OP HET ERF VAN EEN ANDER".

Het door de gemeente Velsen in voorbereiding genomen woningbouwplan mag dan ook voor Spaarndam een aantal minder plezierige consequenties inhouden en bovendien strijdig zijn met het oorspronkelijke recreatieplan uit 1968, niet te ontkennen is, dat woningen nog steeds geen luxe zijn en ook heel duidelijk in een behoefte zullen voorzien.

Het heeft er dan ook alle schijn van, dat deze drie gemeentes gemeenschappelijke belangen binnen de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude hebben te behartigen. Het verdere krachtenspel voor aanleg van de nieuwe waterplas zal zich dan ook waarschijnlijk gaan afspelen tussen deze drie gemeenten en de gemeente Amsterdam met mogelijke steun voor Amsterdam van de provinciale diensten en C.R.M., die ook alle binnen de Stichting Recreatiegebied Spaarnwoude vertegenwoordigd zijn. Het lijkt nl. onwaarschijnlijk, dat de stedeling, die Amsterdam ontvlucht en in de natuur wil vertoeven, genoeg zal nemen met een "stekkie" tegen Haarlem Noord aangeplakt. Ik veronderstel dat de gemeente Amsterdam, die de grootste gemeentelijke bijdrage in de exploitatiekosten moet leveren, wel wat andere noten op zijn zang zal hebben.

Het geluid van de Dorpsraad is welliswaar maar van gering gewicht inzake de besluitvorming binnen het Stichtingsbestuur, maar is van enorm belang, indien het erop aankomt een uitspraak namens de Spaarndamse bevolking te doen, waarbij zoveel als maar mogelijk is de Spaarndamse belangen worden veilig gesteld.

Juist over dat laatste heb ik grote twijfels en ik heb het dan ook niet na kunnen laten U hiervan trachten deelgenoot te maken. De kans voor een lastige Spaarndammer of dorpsidioot te worden uitgemaakt, neem ik hierbij dan maar voor lief.

Het nu niet kiezen van de Dorpsraad voor één der verkenningen, doch voorkeur uitspreken om bij de voorgenomen wateruitbreiding een groter gebied hiervoor in aanmerking te laten komen, beschouw ik dan ook als een gemiste kans voor Spaarndam. Dit kan nl. de plannen van de gemeenten Haarlem, Haarlemmerliede & Spaarnwoude en Velsen in de kaart spelen.

Bovendien is hierdoor de kans aanwezig, dat zich op meer plaatsen rond Spaarndam watersportactiviteiten zullen ontwikkelen, die mogelijk niet zo bedoeld zijn geweest, maar wel zijn voortgekomen uit de diverse gedane voorstellen.

Dees Verdurmen

DE UITBREIDING VAN DE MOOIE NEL, OF: HOE VERGROTEN WIJ DE MOGELIJK- HEDEN VOOR WATERSPORTERS.

Toen in 1969 de plannen voor het recreatiegebied Spaarnwoude werden ontwikkeld, leek uitbreiding van de oppervlakte water een goede gedachte: de belangstelling voor diverse vormen van recreatie op en rond het water was groeiende, terwijl de ruimte in onze omgeving beperkt was.

Nóóit is echter serieus onderzocht aan wát voor water er eigenlijk behoefte zou zijn: de Mooie Nel was er al en die moest dan maar groter worden.

Aan de westzijde waren geen mogelijkheden (alleen misschien Schoteroog, maar dat werd al vol vuilnis gereden!), aan de noordzijde Spaarndam en aan de zuidzijde Penningsveer. Maar aan de oostzijde: weiland. Nou, dat dan maar uitgraven en we hebben er een mooie plas bij. De consequenties op het gebied van verkeer en waterstaat moesten later maar bekeken worden.

Gelukkig wordt zo'n recreatiegebied niet in één keer aangelegd: nú is er tenminste nog wat bij te sturen. Want wat zien we: inderdaad is de belangstelling voor de watersport groot geworden, groter dan te voorspellen was. Maar we zien ook dat de schepen die gekomen zijn groter zijn geworden; naar mijn idee eigenlijk té groot voor een "klein" water als de Mooie Nel. Vergroting van de Mooie Nel volgens de bestaande plannen zal daarom niets oplossen. Zeker niet, als tussen de "oude" en de "nieuwe" plas slechts enkele smalle doorgangen zullen zijn. Het water is en blijft te gering voor oppervlakte voor de meeste schepen die je op de Mooie Nel ziet.

Recente waarschuwingen tegen het varen met rubberboten op het Spaarne (en dat geldt eveneens voor de Mooie Nel!) tonen al aan dat er behoefte is aan waterpartijen, waar rubber boten, kleine zeilbootjes, kano's, roeiboten etc. de kans krijgen rustig te varen zonder door vrachtschepen, motorkruisers en speedboten overvaren te worden. En voor die "kleine" watersport zal ruimte gemaakt moeten worden. Ruimte, die veel minder ingrijpend zal behoeven te zijn op het landschap, zoals zich dat nú aan ons vóórdoet.

Wat zijn nú de mogelijkheden voor de recreant óp en áán het water in het recreatiegebied:

1. De Mooie Nel en het Spaarne

De oeverrecreant kan alleen langs het Spaarne terecht. Sportvisseren en wandelaars maken hier in redelijk grote aantallen gebruik van. Gezinnen met kinderen hebben hier echter nauwelijks mogelijkheden, omdat er geen uitloopgebied is: aan het water zitten is de enige mogelijkheid. Voor (kleine) kinderen is de beschoeiing té hoog om goed contact met het water te hebben. Het reeds genoemde gevaar voor het varen met rubber boten verduidelijkt daarbij al voldoende, dat echte oeverrecreatie hier niet mogelijk is.

Daarbij komt dan nog dat de rest van de oevers van de Mooie Nel en het Spaarne niet bereikbaar zijn.

Mensen met een boot kunnen dus gebruik maken van het water, maar vooral op mooie zondagen lijkt de Mooie Nel de Kalverstraat wel en als er dan ook nog zeilwedstrijden blijken te zijn, is de chaos compleet.

Voeg daarbij wat speedboten en waterskiërs en U begrijpt dat de zaak vol is.

2. De vijvers in de deelplannen Houtrak en Buitenhuizen zijn voor "watersporters" niet aantrekkelijk, maar functioneren enorm goed als vaarwater voor rubber boten en kano's: pa en moe bij de tent of het windscherm, misschien wat hengelen, barbecue aan etc. en de kinderen zoet aan het varen.

Wat je hier echter mist is een echt contact met de omgeving. Dit lijkt wat onduidelijk, maar het is een gevoelskwestie: als je in Waterland of in het Ilperveld vaart, heb je aldoor een nauw contact met het landschap en de natuur, waarin je je bevindt. Het water gedraagt zich anders dan tussen de "heuvels" en "bossen" van de genoemde deelgebieden. Deze filosofie zal later in mijn verhaal terugkomen bij de uitwerking van de ideeën voor uitbreiding van de oppervlakte recreatiewater.

3. Het Buiten IJ en zijkanaal B.

Ook hier zijn weinig mogelijkheden. Zijkanaal B gaf op de eerste zondag in juni de indruk een haven te zijn: het water lag vol met zgn. watersporters: mensen met kruisertjes, pieremagoggels en andere varende caravans. Van watersport is geen sprake (terzijde; is dit niet een vorm van kamperen? Als je 's nachts met je caravan zómaar ergens gaat staan, word je wel verwijderd).

Verder zie je op het IJ een enkele windsurfer en de vletten van de zee-verkenmers. Eventueel zou de noordelijke oever van het IJ voor de oeverrecreatie geschikt gemaakt kunnen worden. Daar zal zeker behoefte aan zijn als in ogenschouw wordt genomen de grote aantallen recreanten langs de oevers van zijkanaal C en bij de pont Buitenhuizen.

Hoe zal een waterrijk gebied, waar veel mensen iets aan zullen moeten hebben, eruit zien?

1. een gebied met weinig beplantingen
2. brede sloten (niet te diëp) met veel mogelijkheden een "eigen weg" te zoeken
3. afwisselend rietkragen en uitzichten
4. geen doorsnijdingen met wegen voor gemotoriseerd verkeer
5. enkele fiets- en wandelpaden
6. veel bereikbare oevers
7. op het land vormen van agrarisch bedrijf.

De fietspaden kunnen geschikt gemaakt worden voor zowel het onderhoud van de recreatiefaciliteiten als ook voor verbindingswegen voor de boeren.

De aanwezigheid van "boerenland" dichtbij de grote woonconcentraties heeft mijns inziens een zeer belangrijke educatieve waarde: de bezoekers worden geconfronteerd met het boerenbedrijf en het functioneren daarvan. De resterende boeren in het gebied zullen zich op de recreant moeten gaan instellen door het bedrijf zoveel mogelijk op te stellen voor bezoekers. Dit zal het imago van de boer zeker goed doen (zijn producten zal hij daarbij rechtstreeks kunnen verkopen: melk, wol, eventueel kaas etc.).

De plaats van een dergelijk gebied is mijns inziens niet gebied gebonden aan het bestaande water van de Mooie Nel. Naar mijn idee zijn er drie mogelijkheden: 1) Rondom Spaarnwoude, 2) Dijkland en 3) het gebied ten oosten van de Vondelweg (over het waanzinnige idee van hier

huizen te bouwen, zullen we het verder maar niet hebben!)).

Van deze drie gebieden heeft mijns inziens het gebied ten oosten van de Kerkweg en het Dijklandgebied de voorkeur omdat:

- a. er is al veel water
- b. landschappelijk misstaat het daar niet
- c. er kan een vorm worden gevonden om de resterende boeren ook in de toekomst een goed bestaan te garanderen.

Het landschap tussen de Mooie Nel en het dorpje Spaarnwoude kan dan onaangetast blijven: wannêr U ook over de Lagedijk komt, altijd geeft het kerkje met de wisselende luchten en de wisselende kleuren van het gras een prachtig beeld. Hiër water maken zal dit landschap zeker geen goed doen (maak hier maar wat fiets- en wandelpaden en een enkele picknickweide en laat het gebied verder met rust!).

Rest nog te vermelden dat we ons moeten bezinnen over de investeringen, die gedaan moeten worden: in deze tijd van bezuinigingen is het zinvol voorzichtig te zijn met de aanleg van uitgebreide nieuwe voorzieningen. Ook eenvoudige recreatieve elementen kunnen goed functioneren en de bezoeker plezier verschaffen.

Kees Duinker

WEL OF GEEN UITBREIDING VAN DE MOOIE NEL?

=====

Waar, hoe, wat, welk alternatief?

Hoeveel Spaarndammers weten hier iets vanaf? Hopelijk na het verspreiden van dit speciale dorpsorgaan mēer dan na de openbare vergadering, die de Dorpsraad vorig jaar aan dit onderwerp wijdde.

De opkomst was toen verbijsterend laag! De interesse bij de Spaarndamse bevolking kennelijk evenredig.

Spaarndammers beseffen blijkbaar niet, dat er door de ingrepen in het landschap rondom hun dorp ook iets wezenlijks aan hun dorp kan gaan veranderen. Vanwaar dat gebrek aan interesse?

Het overgrote deel van de dorpelingen ervaart het wonen in Spaarndam toch als prettig? Het zou dus te verwachten zijn, dat de Spaarndammers bij elke wijziging van deze situatie op de bres zouden springen om datgene te beschermen, wat men zo lief heeft, nl. de prettige woon-situatie van dit moment. Maar niets van dat al!! Vanwaar dan die enorme passiviteit?

Zeker, Spaarndam is qua bevolking zo gevarieerd samengesteld, dat men waarschijnlijk nooit een hecht front zal kunnen maken tegenover bedreigingen van buitenaf. Maar toch is het gebrek aan interesse onmogelijk daaraan allēn toe te schrijven.

Waaraan dan wel?

Misschien aan de defaitistische gedachte dat "alles toch allang is geregeld". De gedachte dat wij er als "eenvoudige burgers" toch niets aan kunnen veranderen lijkt me onjuist. Hoewel ook mij het onbehaaglijke gevoel bekruipt, dat we ondanks de zogenaamde inspraakmogelijkheden genept worden. De ellende met inspraak is, dat als je er niet aan meedoet, je het recht van spreken verliest.

Doe je er wēl aan mee, dan loop je het risico dat je spontane opmerkingen op uiterst geraffineerde wijze ten eigen bate van de inspraakgever worden aangewend. Inspraak is dus ook niet alles, maar dit laatste risico moet je mijns inziens dan maar nemen.

Hoe is de stand van zaken op dit ogenblik?

De inspraak is afgerond.

Het projektbureau heeft alles wat er gezegd en geschreven is, samen-gevat en van kommentaar voorzien. Gewapend met deze kennis gaat men thans een aantal keuzemodellen maken voor het Mooie Nel-gebied. Hieruit zal uiteindelijk één model worden gekozen. Of er dan weer een inspraakprocedure volgt, ligt o.m. aan de volgende zaken.

Heeft men bij de Stichting nog tijd en geld over?

Denkt men bij de Stichting bij een hernieuwde inspraakprocedure voldoende steun te krijgen bij de insprekers?

Zo ja, dan volgt er inspraak, zo nee, dan waarschijnlijk niet.

Inspraak tot het bittere einde, dat is pas inspraak. Hoewel het het besturen natuurlijk wel moeilijk maakt. Maar genoeg gezeurd!

Laten we terugkeren naar de werkelijkheid van dit moment.

Er zijn 208 insprekers geweest. Onder te verdelen in groeperingen en personen. Ieder met zijn of haar eigen belangen. Mogen we alle insprekers geloven, dan zouden er 280 Mooie Nel-gebieden moeten zijn om tot de enige juiste en aanvaardbare oplossing te komen. De deskundigheid die vrijwel alle insprekers aan de dag hebben gelegd is boven alle twijfel verheven.

Vandaar ook, dat de ene "deskundige" kan pleiten voor uitbreiding ten oosten van de Lage Dijk, terwijl een andere "deskundige" met minstens zoveel bewijskracht kan aantonen, dat het Hekslootgebied de enig juiste plaats voor uitbreiding is. Ook het blikken in de toekomst is voor velen een wissewasje.

Datgene, wat mij voorheen nog slechts leek voorbehouden aan waarzegsters met glazen bol en koffiedik, wordt thans door vele deskundigen moeiteloos geëvenaard. Men voorziet wie waarvan en waarom gebruik zal gaan maken. Men voorziet hoe de verkeersstromen zich zullen gaan bewegen. Men voorziet exact aan welke vormen van recreatie behoefte zal bestaan in de toekomst. Men voorziet precies hoeveel mensen waarom waarheen zullen gaan.

Kortom, men voorziet alle antwoorden op de vragen, zoals gesteld in de eerste regels van dit artikeltje.

Vermoedelijk ligt daarin de reden, waarom vrijwel heel Spaarndam denkt "Wat kan mij gebeuren. De deskundologen hebben het allemaal al voor elkaar".

Mijn advies aan alle Spaarndammers lijkt dan ook op datgene, wat een Nederlands staatsman aan de vooravond van de tweede wereldoorlog zei: "Ga maar rustig slapen hoor, volk van Spaarndam".

En enkele dagen later barstte de bom!

Peter Balm

iepenstraat 4, haarlem
telefoon 023 - 257856